

18 Så let er det
Styr dit udstyr

20 Hjem med ar
Tilbage i Forsvaret

31 Arbejdsmiljø
Udsat for asbest

HKKF's 11. kongres:

Samling på tropperne

8

I Indhold

4 Siden sidst

8 Kongres 2024

10 Her er den nye forbundsbestyrelse

12 Ro på kontingentet

14 Fornemt besøg

Forsvarsministeren deltog i kongressen

16 Flere prominente gæster

Se de andre besøgende

18 Grej

Ny hjemmeside hjælper med at holde styr på udstyret

20 Flexjob

Dennis vendte hjem med PTSD og finder nu ro inden for hegnet

8

16

28 Historie

Kongressen for 20 år siden

30 Q&A

Hvordan er det lige med faglært løn?

31 Det faglige hjørne

Soldater udsat for asbest under øvelse

32 Slagmarken

14

20

28

fagligt forsvar

Udgiver: Hærens Konstabel- og Korporalforening

Forbundet: 33 93 65 22

A-kasse og bogholderi: 86 82 61 88

Ansvarshavende redaktør: Tom Block, forbundsformand

Journalistisk redaktør: Anders Stoffer

Forsidefoto: Ernst van Norde

Design og produktion: Stibo Complete

Redaktionen er afsluttet:

Kongressiderne: 22. november. Øvrige sider: 3. november

Meld flytning: HKKF, Borgergade 101A, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 61 88

Bortset fra lederen og evt. faglige sider er de enkelte artikler og kommentarer i bladet ikke nødvendigvis udtryk for HKKF's officielle holdninger.

Veteranaftale er en sejr – men arbejdet fortsætter

Foto: Sanne Vils Axelsen

Tusind tak for den tillid, I har vist mig, da jeg på HKKF's Kongres 2024 blev genvalgt som forbundsformand for Danmarks stærkeste fællesskab.

Det er jeg enormt beæret over, og jeg vil fortsætte med at kæmpe for anerkendelse af vores fag og faglighed og for at sikre den faglærte løn.

Vi er heldigvis også lykkedes med mange af vores kampe. For eksempel har vi længe ønsket større hjælp til vores PTSD-ramte veteraner. Og det lykkedes vi med, da regeringen og aftalepartierne omkring forsvarsforliget indgik en ny aftale på veteranområdet. Vi har fået alle vores forslag med i aftalen.

Jeg er særlig stolt over den omvendte bevisbyrde – eller formodningsreglen. Lige nu er det sådan, at veteraner med PTSD selv skal bevise, at deres diagnose skyldes en arbejdsskade for at få tilkendt erstatning, og derfor bliver hver femte veteran afvist.

Med den nye formodningsregel vil udgangspunktet være, at der er en sammenhæng mellem PTSD-diagnosen og veteranernes udsendelse. Så veteranen skal ikke længere selv bevise sammenhængen. Det vil sandsynligvis betyde langt færre afviste sager. Og vi har 500 afviste sager, som vi formoder bliver genoptaget, når den nye lov træder i kraft, men af hvem og hvordan sagerne skal genoptages, ved vi ikke endnu.

I den nye aftale er psykologhjælpen til børn af veteraner også udvidet. Nu kan børn under 16 også få psykologhjælp – og det var da på tide! Det bliver også lettere for

veteraner og deres pårørende at få adgang til støtte og behandling, fordi den landsdækkende indsats og erfaringsudveksling styrkes.

Aftalen er en kæmpe sejr. Vi er lykkedes med aftalen, tror jeg, fordi vi ikke søger politisk opmærksomhed, men arbejder for politisk indflydelse.

Vi skynder os langsomt og gør tingene ordentligt, når vi taler med politikerne. Vi er faglige, konstruktive og relevante, og derfor vil de gerne arbejde med os. Sådan skal det blive ved med at være. Også når vi vil søge indflydelse på det lovforberedende arbejde, som begynder i foråret 2025.

Når lovgivningen træder i kraft i 1. kvartal 2026, skal vi også blive ved med at kæmpe for, at erstatningen gives til de veteraner med PTSD, der har ret til den – for det er ikke altid en selvfølge.

Kort sagt, så er vi jo soldater, og vi efterlader ingen.

*Tom Block
Forbundsformand*

Trænregimentet betaler bod til HKKF

Illustration: Shutterstock

HKKF og Forsvarsministeriets Personalestyrrelse (FPS) har indgået et forlig i en sag, hvor et medlem ved militærpolitiet fire gange, grundet personalemangel, har gået vagt på døgn-tjeneste.

Det anser HKKF for at være et klart brud på de generelle arbejdstidsregler, da HKKF-overenskomsten ikke indeholder bestemmelser om fravigelser af disse regler.

Ifølge forliget skal Trænregimentet derfor betale HKKF en bod på 15.000 kroner. FPS har samtidig oplyst og indskærpet over for Trænregimentet, at der ikke kan anvendes egentlig militærtjeneste og dermed 24 timers døgn-tjeneste til MP-tjenesten i forbindelse med national operativ indsættelse.

309.487.600

kroner i arbejdsskadeerstatning

309.487.600 kroner hentede HKKF sidste år hjem i arbejdsskadeerstatning til 50 medlemmer – 47 af dem på grund af arbejdsrelateret PTSD.

”Vores medlemmer er stadig hårdt præget af den virkelighed, DR skildrer så stærkt i dokumentaren ’Velkommen til frontlinjen’. Og der vil komme flere sager om PTSD i de kommende år,” siger forbundsformand Tom Block.

”Vi er derfor enige med forsvarsministeren i, at man bør benytte omvendt bevisbyrde i sager om soldaters PTSD. Så det er Forsvaret, der skal bevise, at skaden ikke skyldes arbejdet – og ikke soldaten, der skal bevise, at skaden er arbejdsrelateret. Det vil hjælpe vores medlemmer meget,” siger han.

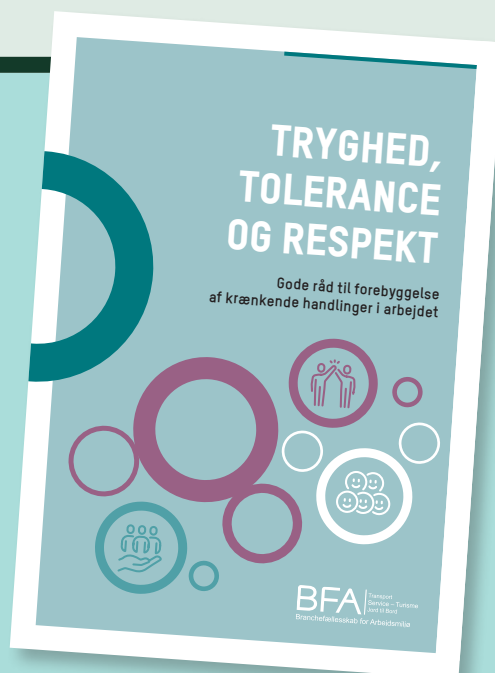
Husk hotlinen "Tal om det!"

HKKF driver hotlinen 'Tal om det!' Her kan man ringe og få rådgivning vedrørende krænkelse, chikane og mobning på 3343 2175.

"For bare ti år siden talte vi ikke åbent om krænkelse i Forsvaret. Og vi havde ikke de rette værktøjer til at forebygge dem. Det har vi i dag. Det er en god udvikling, selvom træerne ikke vokser ind i himlen," siger Kurt Brantner, næstformand i HKKF.

"For på BFA-konferencen 'Fra krænkende handlinger til godt kollegaskab' i Nyborg viste en undersøgelse, at en fjerdedel i politi, forsvar, beredskab og fængselsvæsen har oplevet uønsket seksuel opmærksomhed og chikane. Det skal vi have ændret. Så der er stadig et stykke vej at gå," siger han.

Inspiration og materialer til, hvordan man kan tale om forebyggelse af krænkelse på arbejdspladsen:
<https://bfa-service.dk/kodeks>

Forberedelse til Arbejdsretten om Interflex

Foto: Det britiske Forsvarsministerium

KKF har sammen med vores advokat i Fagbevægelsens Hovedorganisation afsluttet arbejdet med et klageskrift til Arbejdsretten, hvor HKKF har bedt om, at FPS skal betale en bod, fastsat efter Arbejdsrettens skøn.

Sagen blev rejst over for Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS), efter at hold 1 og 2 havde afsluttet deres tjeneste i England. HKKF konstaterede, at vores medlemmer havde arbejdet langt mere, end reglerne tillader. De 13 medlemmer havde arbejdet mellem 52 og 72 timer om ugen i den periode, de var i England, hvilket er i strid med reglerne om maksimal ugentlig arbejdstid. Det viste sig også, at der var 192 overtrædelser, hvor et medlem havde arbejdet mere end 13 timer pr. døgn, 155 tilfælde, hvor et medlem havde arbejdet mere end 16 timer pr. døgn, og endelig ni overtrædelser, hvor et medlem havde arbejdet mere end ti dage i træk.

FPS fortalte på det første møde med HKKF, at de anser tjenesten i England for at være omfattet af egentlig militærtjeneste, hvorfor de bestemmelser, som HKKF havde anført, ikke var gældende. Det er HKKF ikke enig i, hvorfor sagen er endt i Arbejdsretten.

Siden sidst

Ny aftale om indsættelse i sneberedskabet

Med baggrund i en henvendelse fra medlemmer, der var indsat i sneberedskabet i 2023/2024, rettede HKKF en henvendelse til FPS. Efter HKKF's opfattelse er de vilkår, som medlemmerne var blevet stillet over for, ikke i overensstemmelse med reglerne.

Efter at sagen er blevet drøftet, ser det ud til, at FPS og HKKF kan blive enige om en aftale, der fastsætter både ydelser og vilkår for indsættelse i sneberedskabet.

Ny lokalaftale for NATO Winter Instructor Course

FPS og HKKF indgik den 21. oktober 2024 en lokalaftale om honorering for deltagelse i NATO Winter Instructor Course. Aftalen dækker blandt andet mistede fridage, ulemper ved ned-sættelse af hviletiden og manglende mulighed for at overholde reglerne i skole- og kursusaftalen.

Aftalen betyder en engangsbetaling på 10.000 kroner.

18 udsendte soldater modtager engangsvederlag

Foto: Lasse Bækhus/Hjemmeværnet/Forsvarsgalleriet

KKF's Faglige Team har forhandlet en aftale med Forsvarsministeriets Personalestyrelse om engangsvederlag til udsendte soldater.

17 soldater var indstillet. HKKF har forhandlet vederlag hjem for 18. De pågældende soldater har været udsendt på følgende missioner:

- NFP23-24 Letland
- OIR STB Irak
- KFOR 50A
- KFOR 50B
- KFOR HQ

Soldater, der modtager engangsvederlag, vil få besked via e-Boks.

FORBRUGER
▲●▼ RÅDET
tænk

Bedst i test
JUN. 2024

Vælg bilforsikring i TJM Forsikring

- ✓ Både vores bil- og elbilforsikring er kåret som Bedst i test
- ✓ Prisen på forsikringen falder hvert år, fra du er 18 til 30 år
- ✓ Du bliver elitebilist allerede som 25-årig

Forsikring

Læs mere på
tjm-forsikring.dk/hkkf

Soldaternes stemme står stærkt

Kongres i smult vand: Med stærk støtte fra både medlemmer og centrale aktører går fagforeningen målrettet ind i kampen for faglært løn.

Af Anders Stoffer
Foto: Ernst van Norde

Det vigtigste for mig

Simone Bielefeldt

Overkonstabel af første grad
JDR, Holstebro

Det vigtigste har været valget til forbundsbestyrelsen. Nu har vi valgt en bestyrelse, og vi har alle haft noget at sige. Nu skal alt ikke længere handle om valget. Jeg er spændt på den nye bestyrelse. Der er kommet nye kræfter til, som vi nu skal se fungere i arbejdet.

Jeg tager med mig hjem, at Tom Block har været god til at fortælle om de ting, han har fået gennemført. Han er kommet ind under huden på mange politikere. På den måde har han kørt et andet spil, end vi har set tidligere i HKKF.

Færdsselskabet blitzede enkelte kongresdeltagere lige inden ankomsten til Hotel Comwell i Kolding. Denne modtagelse søndag middag forblev det dramatiske højdepunkt på HKKF's kongres 2024, hvor forbundets ledelse, forretningsudvalget, fik fornyet sit mandat.

På forhånd havde ingen meldt sig som modkandidater til formand Tom Block, næstformand Kurt Brantner og forbundssekretær Henrik Holm.

Genvalget var formandens første. Han tiltrådte på onlinekongressen i 2020, der blev afholdt i coronaepidemiens lange, ensomme skygger. Nu bestod han sin eksamen.

"Det er en rar følelse. Et valg er et spørgsmål om, at der bliver vist tillid. For mig er der ikke noget større end at stå i spidsen for at arbejde for bedre

arbejdsvilkår for kollegaerne," siger Tom Block, da han efter to dage i de tillidsvalgte centrum reflekterer over kongressen.

Derved gentog han udsagnet fra sin åbningstale.

HKKF's stærke position

Gæstetalere brugte alle tid på at anerkende samarbejdet med HKKF.

Forsvarsminister Troels Lund Poulsen understregede i sin tale vigtigheden af dialogen med HKKF og valgte at prioritere sin tilstedeværelse ved kongressen:

"Da Tom sendte invitationen for noget tid siden, tænkte jeg, om jeg skulle trække det kort, at jeg var til Venstres landsmøde, og derfor ikke kunne nå det. Jeg tænkte, at det var lidt pauvert, og derfor prioriterede jeg at være her i dag, selvom jeg efterhånden er lidt slidt på stemmen," sagde han og

fremhævede de input, han modtager fra HKKF.

”Jeg vil gerne takke for det samarbejde, jeg har med jer, og ikke mindst med dig, Tom. Det er en fornøjelse. Det er ikke sådan, at du er enig i alt, hvad vi gør, men vi har en god, konstruktiv snak om tingenes tilstand.

Ser man på den seneste aftale på veteranområdet, vil jeg ikke sige, at vi én til én har leveret på det hele, men det har vi stort set. Da jeg sad og gennemgik, hvilke ønsker I har, så er vi kommet rigtig langt,” sagde forsvarsministeren.

Fagbevægelsens Hovedorganisations formand, Morten Skov Christensen, viceforsvarschef Kim Pedersen og fungerende direktør for Forsvarsministeriets Personalestyrelse, Michael Thøgersen, bakkede op med lignende rosende ord om samarbejdet og den konstruktive ånd, der præger dialogen med HKKF.

Det gav kongressen et stærkt eksempel på, hvordan soldaternes fagforening søger indflydelse og bygger stærke relationer på tværs af centrale aktører.

”Det var en dejlig oplevelse og en god bekræftelse af HKKF og vores position, at så mange samarbejdspartnere vælger at komme.

Ministeren kvitterer ved at fremhæve det gode samarbejde, vi har, og vigtigheden af det,” sagde Tom Block, der også

fremhævede besøget af FH-formanden:

”Vores medlemmer fik bekræftet, at HKKF har en stemme de vigtige steder.”

Grønne stemmer

Dagen efter, da forbundets 11. kongres tog fat på de faglige diskussioner, var det de grønne stemmesedler, der konstant blev hejst. Indtil personvalgene var det en ret let opgave at være stemmetæller.

Spørgelysten og kommentarerne fra salen rungede, men opbakningen til linjen om at søge indflydelse var der aldrig tvivl om.

”Vi fik gennemført de ting, som vi gerne vil have gennemført. Det er jeg superglad for,” siger Tom Block og nævner blandt andet vedtægtsændringerne, hvor repræsentantskabet bliver sat i bero.

Fremover skal der et flertal i forbundsbestyrelsen til eller to tredjedele af klubberne skal begære en afholdelse af et repræsentantskabsmøde. De tillidsvalgte mødes fortsat til U-og-I-møder to gange om året, og der vil fremover blive lagt mere energi i disse møder.

Uden de formelle repræsentantskabsmøder får de ansatte i forbundet frigivet tid til at hjælpe medlemmerne og de tillidsvalgte.

Desuden blev bestyrelsens forslag om at ændre valgbarheden til forbundsbestyrelsen, så pensionering blev skrevet ud, vedtaget.

”Vi har fået justeret vores vedtægter, så de passer til lovgivningen.

Deltagerne tog imod og godkendte min beretning. Det må betyde, at de er tilfredse med vores arbejde,” siger formanden.

Kampen for anerkendelse

Tom Block og forbundsbestyrelsen tog til kongressen med det bedste overenskomstresultat nogensinde i ryggen. Tilfredsheden med det resultat blev i foråret afspejlet i det overvældende ja i urafstemningen.

Det velvidende, at soldaternes løn stadig ikke er konkurrencedygtig. Den kamp er det altoverskyggende mål for den nye kongresperiode.

”Vi har fået et mandat til at fortsætte kampen for respekt og anerkendelse af vores fag og faglighed. Der skal kæmpes for faglært løn.”

Arbejdet med faglært løn fik for alvor luft under vingerne ved kongressen i 2012. Mange udsendelser og kampe senere blev det tidligere på året besluttet politisk, at den erhvervsrettede konstabeluddannelse skal udrulles til hele hæren.

”Det er svært at sige, hvornår vi er i mål. Vi skal have arbejdsgiverparten med. I Forsvaret tager ting tid – lang tid. Men vi er konstabler, og vi er stædige, så vi bliver ved, indtil vi får det,” siger Tom Block.

Forbundsformand Tom Block åbnede kongressen og bød deltagerne velkommen til Kolding. På forhånd var der ingen modkandidater til Tom Block eller det øvrige forretningsudvalg i HKKF.

Hovedbestyrelsen i HKKF. Bagerst fra venstre: Jørgen C. Pedersen, Hans P. B. Thams, forbundssekretær Henrik Holm, kritisk revisor Anette Nielsen, Lars Toft, Finn Falck, Lillian Knærkegaard, kritisk revisor Rasmus Knudsen. Forrest fra venstre: Næstformand Kurt Brantner, Rico Adolfssen, formand Tom Block, Michael Høy Nedergaard, Lars Lindkilde, Lucas Fenris Lidegaard.

Det vigtigste for mig

Anders Hansen

Korporal
Slesvigske Fodregiment, Haderslev

Det var første gang, jeg deltog. Det var interessant at se, hvordan det foregik. Der var lidt snak i krogene om, at der skulle skiftes ud i bestyrelsen. Derfor har det været vigtigt at komme rundt og tale med lidt forskellige. Jeg så på kandidaternes fremlæggelser for at se, hvad de står for, og hvad de har i sinde at kæmpe for. Det har været meget givende. Mange af dem har jeg ikke mødt tidligere, og det var rart at se dem. Mange i den tidligere forbundsbestyrelse arbejdede meget med EKV. Nu kommer der lidt yngre kræfter til, og jeg håber, at vi kan få det fulgt til dørs, så alle får et løft på lønnen.

Valgt for fire år

Velkommen til tre nye ansigter: De skal lede HKKF frem til den 12. ordinære kongres i 2028.

Af Anders Stoffer
Foto: Ernst van Norde

12 kandidater meldte sig til de ni pladser, der sammen med de tre valgte i forretningsudvalget udgør HKKF's forbundsbestyrelse.

Vigtigheden i det valg blev understreget af de samtaler, der foregik mellem de stemmeberettigede både i pauserne og ved af-tenarrangementet efter førstedagen.

Hver kandidat fik tre minutter til at præsentere sig og forklare, hvorfor de skulle have stemmerne. Derefter blev stemmesedlerne udfyldt. Kun dem med præcis ni krydser talte med i regnskabet.

Fra den siddende forbundsbestyrelse søgte Kurt Almestrand og Martin Deela ikke genvalg. Henrik Mulberg, Michael Høy Nedergaard, Lukas Fenris Lidegaard, Lars Lindkilde og Jesper Bliesmann Mogensen stillede sig til rådighed for valg.

Der var på forhånd ikke nok kandidater til suppleantvalget. Derfor besluttede kongressen, at kandidater kunne opstilles frem til valgbehandlingen. På den måde blev feltet fyldt op til vedtægternes fem kandidater. Kongressen stemte herefter om suppleanternes rækkefølge.

Resultatet af valget til HKKF's forbundsbestyrelse

De ni bestyrelsesmedlemmer

Rico Adolfssen	84 stemmer
Jørgen Pedersen	79 stemmer
Michael Høy Nedergaard	79 stemmer
Lucas Fenris Lidegaard	78 stemmer
Hans P. B. Thams	76 stemmer
Lars Toft	73 stemmer
Lillian Knærkegaard	71 stemmer
Lars Lindkilde	64 stemmer
Finn Falck	57 stemmer

To faglige kæmper takker af

Kongressen markerede et farvel til to medlemmer af forbundsbestyrelsen, der har været med i en lang årrække.

63-årige Kurt Almestrand fra Danske Artilleriregiment i Oksbøl takkede af efter 38 år som tillidsmand og tre årtier i forbundsbestyrelsen.

“Det har været en fantastisk rejse. Jeg er kommet til at kende så mange på tværs af landet.

Det har været stort at være med til at få HKKF derhen, hvor vi er i dag,” siger Kurt Almestrand og fremhæver veteranpolitikken, HKKF’s Livlinen og arbejdsskadeteamet.

“Det er selvfølgelig ikke alt, der er blevet, som jeg ville have det, men sådan er det,” siger Kurt Almestrand, der arbejdsmæssigt er skiftet til HK-arbejde i Oksbøl.

Henrik Bording søgte genvalg, men kongressen ville det anderledes.

Efter 24 år i bestyrelsen fremhæver han arbejdet med at få konstablernes uddannelser accepteret af det omkringliggende samfund.

“Vi havde håbet at få lønnen løftet ved, at vi bliver faglærte. Men der er en god forbundsbestyrelse, som kommer til at arbejde med de ting, der stadig er i spil” siger han.

Fællestillidsrepræsentanten fra Jyd-ske Dragonregiment fremhæver mange drabelige diskussioner, siden han i 2000 regnede med, at en enkelt firårig periode ville være nok.

“Jeg har haft møder, der er trukket ud til klokken ét eller to om natten.”

En gang regnede han med et kort møde i København og tog familien med. De endte i Tivoli alene, da mødet først sluttede ved 23-tiden.

“Det styrker HKKF, at vi har forskellige muligheder. Hvis alle sidder og nikker, kommer vi ingen steder. Vi skal huske, at vi er der for medlemmerne. Tænker vi ikke sådan, mister vi vores egen identitet,” siger Henrik Bording.

Henrik Bording stillede op til hovedbestyrelsen, men blev ikke genvalgt.

Tre opnåede ikke valg

Jesper Bliesmann Mogensen	55 stemmer
Henrik Mulberg	39 stemmer
Henrik Bording	28 stemmer

Suppleanter

1. Jesper Bliesmann Mogensen
2. Henrik Mulberg
3. Mads Møller Svendsen
4. Kim Rosenby Christiansen
5. Steen William Petersen

Valg af kritiske revisorer

Anette Nielsen og Rasmus Knudsen
Henrik Kjær og Kim Lund Christensen
er suppleanter.

Diskussionerne foregik i en god tone på kongressens anden dag.

Det vigtigste for mig

Stig Andersen

Overkonstabel af første grad
GSE/GHR Slagelse

På kongressen har vi fået debatteret løn og tillæg til faglærte. Det har længe været et brændende emne, da der ikke rigtig sker noget på det område. Jeg tager med hjem, at der er et lys, men det virker, som om det er meget langt ude, når vi taler om løn til faglærte.

Kontingent står stille de kommende fire år

Af Anders Stoffer
Foto: Ernst van Norde

Den gode nyhed fra HKKF's generalforsamling til medlemmerne: Der kommer ingen kontingentstigninger de kommende fire år.

Kongressen valgte at følge forbundsbestyrelsens indstilling om, at det de kommende fire år fortsat vil koste 677 kroner

om måneden at være medlem af soldaternes fagforening. Også i den foregående periode har kontingentet været på samme beløb.

Kongressen vedtog et budget, der viser et samlet overskud i de kommende fire år.

Frameld partistøtte

Folketinget vedtog i 1990 "Lov om private bidrag til politiske partier", der giver mulighed for at melde fra, hvis man ikke ønsker at yde bidrag til politiske partier via medlemskontingentet.

Rent praktisk sker frameldingen ved at anvende denne kupon – kuponen bringes

efter loven en gang om året i Fagligt Forsvar sammen med en ligeledes lovbestemt tekst.

Frameldingen gælder i den tid, man er medlem af forbundet. Og har man tidligere meldt fra og ikke i mellemtiden skiftet mening, skal man ikke foretage sig yderligere.

Kuponen skal sendes til Ri Statsautoriseret Revisionsaktieselskab, Skagensgade 1, 2630 Taastrup.

I forhold til forbundet er frameldingerne anonyme, for forbundet ser ikke kuponerne og derfor heller aldrig navnene.

☐

Jeg ønsker at være fritaget for at betale bidrag til politiske partier eller partipolitiske formål i øvrigt over medlemskontingentet.

☐

Jeg ønsker ikke at opretholde min framelding fra tidligere år.

Navn:

Personnummer:

Kom i julehumør med dine PlusKort rabatter!

PlusFritid.

I Friluftsland finder du et kæmpe udvalg af beklædning og udstyr til friluftslivet fra nogle af verdens førende outdoorbrands.

10 %

PlusMode.

Få rabat på gavekort til Zalando, og brug det oveni udsalg og kampagner på tøj, sko og andet fra flere tusinde brands.

10 %

PlusSport.

Shop alt indenfor sneakers og styles, sportstøj, sportssko og tilbehør hos adidas med rabat.

15 %

Scan QR-koden
og tilmeld dig
PlusJulekalender!

Hent appen,
og se endnu flere
gode rabatter
og tilbud

Deltag i
PlusJulekalender.

Tilmeld dig og vind.
Der er præmier for mere end

100.000 kr.

hkkf
SOLDATERNES
FAGFORENING

FÆLLEGT FORSVAR VINTER 2024

PlusKort.

FH-formand:

Pensionsforslag skal give soldater et bedre arbejdsliv

Det vigtigste for mig

Michael Libak Nielsen

Overkonstabel af første grad
Forsvarets Materieltjeneste Vest,
Holstebro

Det vigtigste har været at høre formandens beretning. Derigennem kan jeg høre, hvad der rører sig, og hvad HKKF vil kæmpe for. Gennem gæstetalerne fik jeg indsigt i, hvad der rører sig i Forsvaret – særligt to af talerne var meget givende. Forsvarsministeren fortalte, at han ikke kunne love os noget som helst på lønfronten. Det er en af vores største bekymringer. Han viste forståelse, men han skal også have flertallet i Folketinget bag sig. Viceforsvarschefen fortalte, at Forsvarets beredskab skal ændres. Vi skal ikke udsendes til småmissioner rundt omkring i verden, da vi nu har en fjende igen, som vi også havde i gamle dage.

Fagbevægelsens Hovedorganisations (FH) formand, Morten Skov Christensen, gæstede HKKF's kongres med et budskab om et nyt pensionssystem, der skal sikre et bedre arbejdsliv for alle lønmodtagere – herunder soldaterne.

Han lagde vægt på, at soldater har et af de hårdeste arbejdsliv, både fysisk og psykisk.

”Jeg har mødt soldater, som har været oppe i 50’erne og 60’erne, men det er ikke virkeligheden for alle. Derfor vil vi i vores forslag investere i bedre arbejdsmiljø og give flere mulighed for at skifte spor i karrieren,” fortalte formanden, der blev valgt til sin post i september sidste år.

FH foreslår at afsætte 1,5 milliarder kroner årligt til at støtte lønmodtagere i opkvalificering og karriereskift, når deres nuværende job bliver for krævende.

”Vi skal sikre, at soldater og andre lønmodtagere ikke går fra en fuldtidsløn til SU for at tage en uddannelse. Det skal være økonomisk muligt at opkvalificere sig, så færre bliver nedslidte,” sagde han.

Selvom regeringen har store planer om forsvarsudgifter, ser Morten Skov Christensen ikke en konflikt: ”Vi bakker fuldt op om

et stærkt forsvar. Men vi skal også sikre, at der investeres i lønmodtagernes arbejdsvilkår og fremtid. Måske kan vi begynde med at se på, om skattelettelser for ti milliarder er nødvendige.”

Besøget på kongressen var en mulighed for at høre soldaternes virkelighed.

”Det er en fornøjelse at møde jer og forstå, hvad der betyder noget for soldaternes hverdag. Det gør FH-familien stærkere og giver os mulighed for at skabe bedre rammer sammen,” sagde Morten Skov Christensen.

Morten Skov Christiansen deltog i sin første HKKF kongres som FH-formand.

Kongresdeltagerne hyggede sig til middagen søndag aften på Comwell i Kolding.

Forsvarsministeren:

“Der er altid håb”

Troels Lund Poulsen lover massive investeringer i Forsvaret. Han ser 2025 som et år, hvor soldaterne kommer til at mærke forbedringerne fra de politiske delaftaler.

Forsvarsminister Troels Lund Poulsen tog direkte fra Venstres landsmøde til kongressen i Kolding. “Jeg har ikke den store erfaring med kongresser,” spøjte Troels Lund Poulsen fra scenen.

Forsvarsminister Troels Lund Poulsen deltog for første gang i HKKF’s kongres og sendte et klart signal til medlemmerne: Regeringen anerkender udfordringerne i Forsvaret. Han gav ingen løfter, men udtrykte håb om fremtidige forbedringer, herunder HKKF’s mærkesag om faglært løn.

“Det er vigtigt for mig at være her og have en direkte dialog med de tillidsfolk, der yder en stor indsats for Forsvarets rygrad,” sagde ministeren og understregede konstablernes og korporalernes betydning:

“De er en meget vigtig del af Forsvaret – ikke mindst fremtidens Forsvar, hvor vi skal vækste og udvikle os.”

HKKF’s kamp for faglært løn

HKKF har længe arbejdet for, at konstablernes løn matcher deres ansvar og kompetencer. Ministeren pegede på den nye erhvervsrettede konstabeluddannelse fra anden delaftale som et første skridt.

“Lønspørgsmålet er noget, vi analyserer, og det vil vi vende tilbage til,” sagde han.

Da ministeren blev spurgt direkte, om der er håb for HKKF’s mærkesag, svarede han: “Der er altid håb.”

For fagforeningen, der kæmper for anerkendelse af medlemmernes faglærte kvalifikationer, er dette et vigtigt skridt.

“Vi taber for mange penge på, at folk er i Forsvaret for kort tid. Vi skal sikre bedre vilkår, så medarbejderne bliver længere,” sagde Troels Lund Poulsen.

En fremtid med investeringer

Ministerens tale og interview bar præg af en erkendelse af fortidens besparelser. Beslutningen fra 2012 om at reducere Forsvarets budget med 15 procent var ifølge Poulsen truffet på baggrund af en fejlagtig opfattelse af verdens sikkerhedssituation.

På Venstres landsmøde dagen før kongressen gav han løfter om yderligere massive investeringer i Forsvaret.

“Vi står i en alvorlig situation med nedslidte bygninger og mangelfuld IT,” sagde han og understregede, at implementeringerne af de politiske aftaler i 2025 skal “give det et stort ryk, så pengene kan mærkes ude på tjenestestederne.”

2025 vil også markere et skifte, da NATO’s nye styrkemål træder i kraft – med en stor regning for Danmark til følge.

“Jeg oplever, at der er en stor politisk opbakning til at investere i Forsvaret. De penge skal investeres fornuftigt,” sagde Troels Lund Poulsen.

Han understregede, at Danmark nærmer sig en årlig driftsudgift på 50 milliarder kroner og pointerede, at der vil opstå udfordringer undervejs:

“Vi skal indstille os på, at der løbende sker ting, der ikke går, som de skal. Der vil komme fejl, og så skal vi tale om problemerne i det åbne rum. Det er bedre at have en oplyst situation om tingenes tilstand.”

Prinsens Musikkorps spillede mellem talerne på kongressens åbningsdag.

Det vigtigste for mig

Kim Christensen

Korporal
FMI, Fredericia

Det er vigtigt, at vi fik fyldt vores forbundsbestyrelse op og sikrede fuldt hus med suppleanter. Vi skal ikke igen ende i en situation, hvor vi opbruger alle suppleanter, og forbundsbestyrelsen må agere med en mand i undertal. I den seneste periode betød det en større belastning for dem, der var tilbage.

Vi fik sammensat en forbundsbestyrelse, der på alle parametre kan samarbejde. Jeg fik en forvisning om, at forretningsudvalget og bestyrelsen har lagt et budget, der sikrer, at forbundet kan fungere uden problemer i den kommende kongresperiode. Jeg er fortrøstningsfuld med hensyn til, at vi får opbygget vores egenkapital, så vi kan drive forbundet i tre måneder med den formue, vi har stående. Det er vigtigt for mig.

Ny HR-strategi skal styrke Forsvaret

Forsvarsministeriets Personalestyrelses fungerende direktør, Michael Thøgersen, præsenterede den nye HR-strategi på HKKF's kongres. Med strategien ønsker Forsvaret at skabe mere attraktive arbejdspladser og sikre bedre rammer for både nuværende og kommende medarbejdere.

“Personellet er vores vigtigste ressource, og vi gør alt, hvad vi kan for at støtte dem,” understregede Michael Thøgersen.

HR-strategien indebærer blandt andet et nyt bemandingssystem, der skal skabe større fleksibilitet og fremme dialogen mellem medarbejdere og ledelse om, hvordan kompetencer bedst udnyttes. Derudover arbejdes der på nye ansættelsesformer og attraktive karriereveje, der skal gøre det nemmere for soldater at udvikle sig i deres roller.

“Det kræver en kulturændring, hvor vi går væk fra blot at lukke huller og i stedet har en dialog om, hvor medarbejderne ser sig selv, og hvordan deres kompetencer bedst kan anvendes,” forklarede han.

Strategien implementeres gradvist. Alle rede i januar introduceres decentrale karrierevejledere og senere på året forventes forbedrede træningsfaciliteter.

“Det er et langt, sejt træk, men nogle af tingene kan allerede mærkes nu,” sagde han

og tilføjede, at målet er at tiltrække flere medarbejdere og fastholde de nuværende ved at skabe arbejdspladser, hvor folk trives.

Thøgersen fremhævede, at deltagernes spørgelyst på kongressen vidnede om strategiens betydning.

“HR er noget, alle har en mening om, fordi det påvirker os alle direkte,” konkluderede han.

Den nye strategi er et vigtigt skridt i retning af at sikre, at Forsvaret står stærkt i fremtiden – både som arbejdsplads og som forsvarer af Danmark.

Morten Thøgersen fra FPS ønsker, at flere bliver i Forsvaret.

Paradigmeskifte i forsvarsstrategien

Danmarks viceforsvarschef, Kenneth Pedersen, holdt en alvorstung tale under HKKF's kongres, hvor han understregede det store ansvar og de omfattende ændringer, der præger Forsvaret i dag. Paradigmeskiftet kræver nytænkning og en markant anderledes tilgang, ikke mindst for soldaternes daglige arbejde og beredskab.

Kenneth Pedersen begyndte sin tale med at sætte rammerne:

“Det, jeg vil tale om, er, hvorfor vi har så travlt, og hvorfor det er så vigtigt, det vi går og laver.”

Han pegede på, at Forsvaret står midt i en omstilling fra tidligere tiders fokus på internationale missioner til en styrkelse af Danmarks og NATO's samlede afskrækkelsesevne.

Ifølge viceforsvarschefen er det nødvendigt, at soldaterne altid er klar til kamp – ikke kun materielt, men også mentalt:

“Nu siger jeg bare et tal: 90 procent skal være klar til at slås hele tiden.”

Han beskrev den nye virkelighed som en tilbagevenden til beredskabet under den kolde krig og tiden før de længerevarende missioner i Irak og Afghanistan. Dengang var der et konstant beredskab, hvor tropperne altid skulle være klar til kamp med kort varsel.

Viceforsvarschefen betonedede, at denne overgang ikke blot handler om materiel og organisation, men også om en grundlæggende ændring af soldaternes mindset.

“Det er en omstilling af Forsvaret, der bare sparker røv, for vi har den ikke inde i hovedet endnu. Vi har den ikke i fingrene.”

Æresmedlem Svend Erik Larsen deltog i kongressen. Grundlæggeren af forbundet ønskede de valgte tillykke og sagde, at han havde nydt kongressen. Han opfordrede medlemmerne til at bakke de valgte op.

Viceforsvarschef Kenneth Pedersen tegnede et dystert billede af sikkerhedssituationen i Danmark.

Ny national alvor

Efter talen uddybede Kenneth Pedersen sine pointer over for Fagligt Forsvar.

Han fremhævede, at hans vigtigste budskab til HKKF's medlemmer var at sætte den nye virkelighed i perspektiv:

“Der er kommet en ny national alvor ind over det at være soldat og skulle passe på Danmark.”

Han anerkendte, at kravene til soldaterne er høje, og at det kræver en balance mellem beredskab og et velfungerende privatliv:

“Det med at skulle være klar hele tiden, det er i høj grad et mindset. Man skal være professionel, men man skal også have et liv samtidig. Det kan godt lade sig gøre.”

Med hensyn til soldaternes løn understregede viceforsvarschefen vigtigheden af at tage sig godt af de mennesker, der beskytter samfundet, herunder også soldaterne.

Han understregede dog, at det er en del af en bredere samfundsmæssig diskussion, der også omfatter politifolk, brandfolk og andre vigtige professioner.

Med budskabet om et stærkere beredskab, øget afskrækkelse og et skifte i soldaternes mindset gjorde Kenneth Pedersen det klart, at Danmarks Forsvar står foran en ny æra – en æra, hvor hastværk og alvor er nødvendige forudsætninger for sikkerheden.

Så bliver det ikke lettere

En ny hjemmeside giver soldaterne fuldt overblik over deres udleverede udstyr, gør optælling nemmere og forenkler indberetning af tab og skader direkte til nærmeste overordnede.

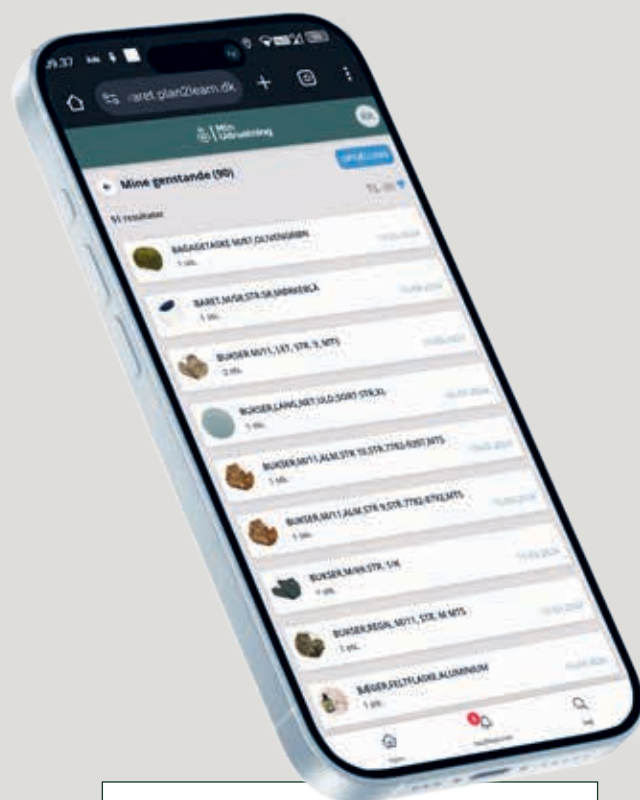
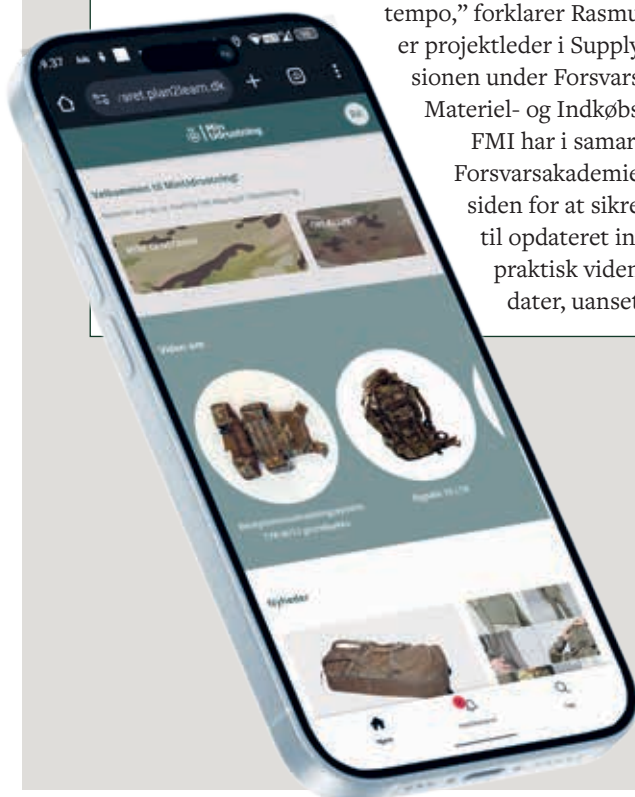
Af Anders Stoffer

Digitalisering i Forsvaret

Selvom major Rasmus Kimer understreger, at *minudrustning.forsvaret.dk* ikke er en app, fungerer hjemmesiden som en digital platform, der understøtter Forsvarets indsats mod øget brugervenlighed og effektivisering.

“Siden har tre hovedfunktioner: at give soldaterne overblik over udleveret udrustning, støtte optælling og give adgang til instruktioner for korrekt brug. Digitaliseringen betyder, at den enkelte soldat kan orientere sig i sit eget tempo,” forklarer Rasmus Kimer, der er projektleder i Supply Chain Divisionen under Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse.

FMI har i samarbejde med Forsvarsakademiet udviklet siden for at sikre nem adgang til opdateret information og praktisk viden for alle soldater, uanset tjenestested.

Mine Genstande – samlet overblik

På fanebladet ‘Mine Genstande’ får soldaterne et komplet overblik over alt udleveret udstyr. Hjemmesiden viser en liste, der spænder fra standardudstyr som uniformer og støvler til specifikke genstande som feltflasker og værnemidler. Listen gør det let at holde styr på udleveret udstyr og giver soldaterne én samlet oversigt.

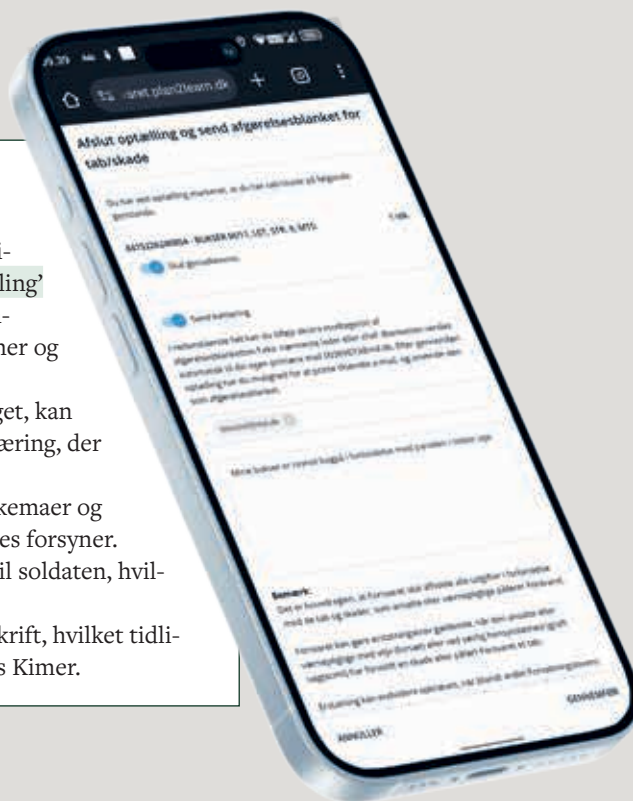
Optælling og indberetning - tydelig og hurtig

Optælling af udrustning kan nu foretages direkte på hjemmesiden. Under fanen 'Optælling' kan soldaterne krydse deres udleverede genstande af efter øvelser eller længere missioner og hurtigt sikre, at alt er kommet med hjem.

Hvis noget er bortkommet eller beskadiget, kan soldaten nemt udfylde en tab- og skadeerklæring, der sendes direkte til nærmeste overordnede.

"Tidligere skulle soldater udfylde papirschemaer og selv skaffe oplysninger om udstyret hos deres forsyner. Nu går de nødvendige oplysninger direkte til soldaten, hvilket sparer tid og reducerer fejl.

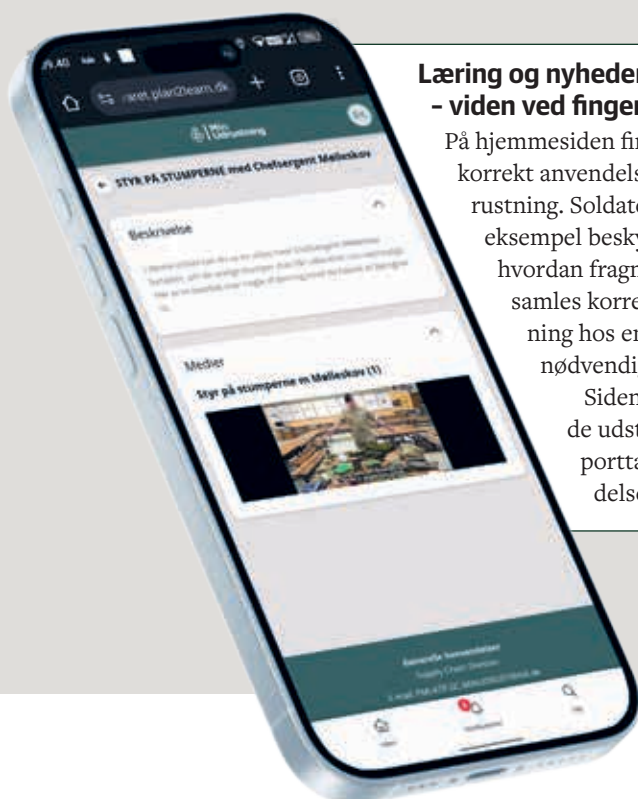
"Vi undgår desuden at skulle tyde håndskrift, hvilket tidligere har været en udfordring," siger Rasmus Kimer.

Læring og nyheder - viden ved fingerspidserne

På hjemmesiden findes også læringsvideoer, der viser korrekt anvendelse og vedligeholdelse af udleveret udrustning. Soldaterne kan her finde praktisk hjælp til for eksempel beskyttelsessystemet Tyr, hvor videoer viser, hvordan fragmentationsveste, bæltet og rygplader samles korrekt. Tidligere måtte soldater søge vejledning hos en lokal overordnet, men nu kan de få al nødvendig information online.

Siden indeholder også nyheder om kommende udstyr og opdateringer, såsom de nye transporttasker, der forventes udleveret i begyndelsen af 2025.

Tilbage i uniformen

De danske styrker ankommer til Camp Eden i Irak.

Foto: Grap fra Forsvarets TV og Mediecenter/ Forsvarsgalleriet

Den PTSD-ramte veteran Dennis Gøtterup Larsen har fundet ro og tryghed i et flexjob bag hegnet på Høvelte Kaserne. Her genvinder han kontrollen over sit liv efter år med personlige kampe og psykiske ar fra udsendelser i Jugoslavien og Irak.

Af Anders Stoffer

Det er en buldrende mørk nat i den irakiske ørken omkring byen al-Qurnah. På få måneder i 2003 har det første hold danske soldater i Irak bygget Camp Eden-lejren.

Den aften står Dennis Gøtterup Larsen i lejrens hovedvagt. Han ved, at de vilde hunde sidder ude i ørkenen og kigger på ham. Et hurtigt kig i natkikkerten bekræfter ham i antagelsen.

“Det er fandme klamt,” tænker han.

Hovedvagten er placeret tæt på den danske militærlejr. I mørket ser Dennis i det fjerne nogle motorcykeltøjer nærme sig. Et hold militærpolitibetjente er ude at rekognoscere. Han kan se kolonnen nærme sig, og tankerne om de vilde hunde bliver hurtigt afløst af langt alvorligere tanker.

Han og de andre soldater i lejren havde fået efterretninger om, at der var planlagt angreb på de allieredes lejre i området. Midlet er at placere bomber i biler, og målet er at køre dem mod lejrene.

Beskrivelserne passede godt med den kolonne af biler, som Dennis kunne se nærme sig.

Forrest, en 400-500 meter foran de andre køretøjer, kører en motorcykel. Han ved, at militærpolitiet kørte ud i to-tre køretøjer. Natkikkerten afslører, at kolonnen, der nærmer sig, består af seks biler.

“Hvad sker der,” tænker Dennis.

Militærpolitiet har ikke meldt om konfiskerede køretøjer over radioen.

Samtidig med at motorcyklen drejer ind på de sidste 300-400 meter af lige vej op mod vagten, melder

radioen om brand inde i lejren. Soldaterne i vagttårnene får samme melding, og deres opmærksomhed er med garanti på lejren.

Dennis tænker, “hvad så nu.” Proceduren er, at han skal skyde en lysrakete op for at se, hvem der kommer mod ham. Men motorcyklen kører så hurtigt, at han hverken når lysraketten eller at affyre et varselsskud.

Han ser ingen anden udvej end at trække sit våben. Han kigger igennem sit sigte. Han afsikrer M96-riflen med tommelfingeren. Stopper vejrtrækningen. Pegefingeren begynder at øge trykket på aftrækkeren.

Foran sig ser han i skæret fra motorcyklens underlygter silhuetten af chaufføren. Det er umuligt at se, om vedkommende er lokal eller en dansk MP'er. Han beslutter sig for at skyde...

I de næste ti år vender det øjeblik tilbage til Dennis igen og igen.

Hvad nu hvis? Hvorfor? Spørgsmålene lyder igen og igen i hovedet på den danske soldat.

“Når jeg tænkte på det, kunne jeg ikke sove, så kom alt op i mig,” siger Dennis.

Atypiske oplevelser

Over 20 år senere sidder han i et lille mødelokale på Høvelte Kaserne og fortæller sin livshistorie. Et forløb, der på ingen måde klæder det danske Forsvar – hvis det ikke lige var for slutningen.

Efter nedtur på nedtur har 47-årige Dennis fået styr på sit liv – på sit PTSD, men han får aldrig en

Dennis' første udsendelse var til Camp Dannevirke i Bosnien.

Arkivfoto fra 1996/Forsvarsgalleriet

De danske soldater var travlt beskæftiget med minerydning i Bosnien. Et af de billeder, der har prentet sig ind på Dennis' nethinde, er en lille dreng, der træder over snubletråde i sin families have.

Foto: Forsvarsgalleriet

normal tilværelse. Arene har brændt sig fast, Dennis frygter, at sygdommen går i arv til hans døtre.

Allerede i telefonen fortæller Dennis, at hans historie om udsendelserne er atypisk.

To gange er han i international tjeneste for Danmark. Forberedelserne til dem er elendige, og både i Jugoslavien og i Irak oplever han massive svigt fra ledelsen. Da han kommer hjem, bliver der ikke for alvor taget hånd om ham. Heldigvis gør det der nu.

“Jeg har ikke venskaber derfra, og jeg har ikke oplevet nogen opbakning,” siger han om sine udsendelser.

Da Dennis gik i 9. eller 10. klasse på Borup Skole, så han en dag en reklame med FN-soldater. Den gav ham lyst til at melde sig til militæret og deltage i international tjeneste under værnepligten.

“Reklamen så meget fancy ud. Der var helikoptere, og jeg havde en illusion om, at man gjorde en forskel. Det var også den idé, jeg havde, da jeg tog afsted til Jugoslavien. Jeg skulle redde verden,” siger han.

Det billede brast hurtigt for den fingernemme soldat, der som 21-årig blev en del af Camp Dannevang i det borgerkrigshærgede land.

Efter folkeskolen havde han færdiggjort en snedkerudannelse, og det var under sin værnepligt på Vordingborg Kaserne, at han kom på missionsorienteret uddannelse.

Kummerlige forhold

Realiteterne i Jugoslavien lignede overhovedet ikke de billeder, som Dennis havde forestillet sig.

Krigszonen lå dengang langt fra danske lejr, men fattigdommen hos lokalbefolkningen var ekstrem. Indbyggerne levede under kummerlige forhold. Der var minefelter overalt, som alle hele tiden skulle forholde sig til.

“Vi var paranoide over for alt. Vi skulle passe på ikke at køre ud i huller på vejen. Vi måtte ikke køre i højt græs. Vi skulle passe på alt, der ikke virkede normalt, og der var ikke noget, der var normalt derude,” siger Dennis.

Soldaterne var i konstant alarmberedskab. Det gjorde et stort og varigt indtryk at se lokalbefolkningen befinde sig i mineområderne.

Dennis' hverdag i den danske lejr var langt fra det billede, som de fleste tegner af udsendelser: Et stærkt kammeratskab.

Han blev gjort opmærksom på, at han var den yngste i sin enhed.

“Jeg skulle stå tidligt op og lave kaffe til de andre. Men det gjorde jeg ikke. Altså, jeg har ikke noget imod at lave kaffe, men jeg er ingen tjener. Jeg har altid været god til at sige fra. Det brød de sig ikke om, og så begyndte mine kollegaer at køre grov psykisk terror på mig,” fortæller Dennis.

Efter to måneder af udsendelsen var han knækket.

“Det var hårdt at sove et sted, hvor jeg hele tiden skulle kigge mig over skulderen. Jeg var ikke tryk i min sektion, som jeg troede, jeg kunne være. De havde kørt mig helt i sænk,” siger han.

Spadestik til PTSD

Hjemme i Danmark var han fyldt med vrede, og han opførte sig meget aggressivt.

“Min mor kunne ikke kende mig, og det kan jeg godt forstå, for jeg var ikke mig selv,” siger Dennis og fortsætter:

“Min psykiater siger, det var et afgørende spadestik til min PTSD, der startede der. Det blev så fuldbyrdet i Irak.”

Efter hjemsendelsen tog Dennis arbejde som snedker, men han bevarede tilknytningen til

Hvad siger din **bilforsikring** om dig?

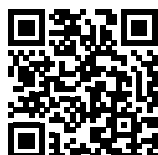
Alkas
bilforsikring
anbefales!

Måske har du valgt din bil, fordi den er økonomisk og praktisk. Eller også er du typen, der har købt bil med hjertet. Valg af bil kan være svært, men det behøver dit valg af bilforsikring ikke at være.

Som medlem af HKKF, får du nemlig **10% rabat** på en i forvejen billig bilforsikring hos Alka.

Kan vi også hjælpe dig?

Book et forsikringstjek og se om du kan spare penge, så kvitterer vi med **200 kr.** Forsikringstjekket gælder uanset om du allerede er kunde i Alka.

Bestil et forsikringstjek ved at scanne QR-koden eller besøg alka.dk/hkkf-kampagne. Du kan også ringe på 70 12 14 16.

hkkf
SOLDATERNES
FAGFORENING

alka

Forsvaret ved en kontrakt med den internationale brigade.

Det er under forberedelserne til en udsendelse til Jugoslavien, at Dennis' verden brød sammen for første gang.

“Vi var ude på skydebanen, og der fik jeg flashback. Det kom bare væltende. Det var meget ekstreme tilbageblik. Jeg fik vilde følelser, og det hele stod bare på mig.”

Dennis afbrød den missionsorienterede uddannelse.

“Det går ikke, at jeg er her. Der sker for meget i hovedet af mig,” sagde han og begyndte at gå til en af militærets psykologer – et forløb, der varede omkring et halvt år.”

I slutningen af 2002 meldte Dennis sig igen i trøjen.

“Jeg var bare så træt af livet. Så træt af det hele.

Virkelig træt. Træt med træt på,” siger han.

“Det hele sejlede. Det var nogle rigtige dårlige år,” siger og henviser blandt andet til et ægteskab, der kun varede 42 dage.

Han blev ringet op af Jægerkorpsen. De manglede en snedker til en mission.

“Jeg tænkte bare, ‘fedt mand. Jeg skal bare væk fra det her lort.’”

I perioden hos jægerne, hvor de forberedte udsendelsen, oplevede han et helt andet sammenhold og kammeratskab. Jægersoldaterne var imødekomende og tog godt imod enhedens nye snedker.

Det blev bare aldrig til en udsendelse, for missionen blev aflyst, da den danske regering i stedet valgte at sende en korvette og en ubåd til ørkenkrigen i Irak.

I hast til Irak

Men Forsvaret havde stadig brug for Dennis.

“Jeg var jo vaccineret, og derfor røg jeg med kort varsel ind på hold 1 og blev sendt til Irak.”

Dennis kendte selvkært ingen af de andre på holdet. Han mødte først i kompagniet en uge før afrejsen til Kuwait.

Det var ekstreme forhold, der ventede på danskerne.

De var slet ikke forberedte på den voldsomme varme, der mødte dem først i Kuwait og senere i Irak. De manglede både vand og mad. Mange soldater dejsede om. De var ikke akklimatiserede og anede ikke, hvordan de skulle bære sig i sådan en varme med temperaturer på over 50 grader i skyggen.

Efter et stykke tid bevægede danskerne sig nordpå forbi Bashra og mod al-Qurnah, hvor holdets opgave i første omgang var at bygge den danske lejr, Camp Eden.

I begyndelsen sov soldaterne i køretøjerne med skarpladte våben. Efterhånden kom der mere orden over lejren. Først blev der bygget hescobastioner af sand, der kom pigtråd rundt om lejren, og der blev rejst vagttårne.

Danskerne patruljerede i området og bevogtede potentielle infrastrukturelle mål. Lokalbefolkningen kunne se, at det ikke gik så hurtigt, som de forventede. Der blev flere og flere kampe i området.

“Der blev skudt rigtig meget dernede. Man kunne se sporlysene hen over lejren,” siger Dennis.

Tre gange dehydrerede han og vågnede op i en kølecontainer med drop i armen.

“Varmen var nok vores største fjende. Kuglerne kunne man forholde sig til. Men klimaet var bare overalt og konstant. Solen stod højt, og selv myrerne og alle andre insekter forsvandt ved 10-11-tiden,” siger han.

Opereret i Basra

Der var ikke nok folk til de bundne opgaver, og det betød en forskydning, så der var færre soldater i lejren. Det lagde et stort pres på dem, der var tilbage. Det betød, ifølge Dennis, at der blev stadig mindre søvn.

Efter tre måneders udsendelse fik Dennis kraftige mavesmerter. Han blev hasteopereret på et britisk felthospital i Basra. Efter ni dages indlæggelse blev han evakueret til Danmark.

14 dage efter var han tilbage i Irak, og på de uger havde tingene ændret sig markant omkring Camp Eden.

“Det var blevet meget mere hardcore. Der blev skudt meget mere efter os.”

Det var i den periode, at Dennis passede hovedvagt, og bilkolonnen kom faretruende tættere på ham og lejren. Han besluttede sig for at skyde mod motorcyklen.

Oversergent Gerth Sloth Rasmussen opfordrer alle i Forsvaret til at tage veteraner i flexjob.

Foto: HKKF

I dag ved han stadig ikke, hvorfor hans finger ikke trykkede aftrækkeren i bund.

“Jeg fik simpelthen et blackout. Jeg kan slet ikke huske noget. Ikke før han kører forbi mig og siger: ‘Er der ikke en fed motorcykel?’”

Det var en dansk militærbetjent, der susede forbi.

“Jeg fik simpelthen et mentalt lockdown, fordi jeg ikke vidste, hvad jeg skulle gøre. Når jeg fortæller historien, siger mange, at jeg burde have skudt. Men vi havde jo fået at vide, at hvis vi skød nogen, så var det manddrab. Den besked hang over hovedet på os.

Man skulle være 100 procent sikker på, at det var det rigtige, man gjorde. Man skal slet ikke være i tvivl på sådan en post. Men den tvivl skabte ledelsen.

Jeg manglede opbakning fra ledelsen som: ‘Hvis det er lejrens sikkerhed, så høvler du sgu bare afsted. Og så må vi tage de konsekvenser, der følger.’ Jeg følte mig truet på mit eget liv. Jeg var sikker på, at det var en bombe, der skulle rydde hovedvagten,” siger Dennis.

“Den episode kæmpede jeg med i ti år. Hvor det bare kom hele tiden. Hvad nu hvis? Hvorfor nu ikke det? Hvorfor gjorde jeg ikke det? Er jeg så en dårlig soldat? Hvorfor? Hele tiden. Hvorfor havde jeg ikke fået de rigtige instrukser? Når jeg tænkte på det, kunne jeg ikke sove. Så kom alt op i mig, siger han og holder en lang pause.”

Den aften reagerede Dennis med vrede. Han var stiktosset over, at han skulle udsættes for den situation. Det var alt for tæt på.

Efterfølgende fik han at vide af vagterne i tårnet, at de også ville have skudt, hvis Dennis havde affyret.

“Vi havde simpelthen slået så mange danskere ihjel,” siger han og tilføjer, at det langt fra er den eneste episode, hvor der var fare på færde.

Lyden af skrig

Episoderne hobede sig op inde i Dennis. Han oplevede ikke støtte fra sine nærmeste kolleger. Mens han var i Danmark, havde de andre i lejren fordelt beboelsesteltene mellem sig, og Dennis var i over-skud, da han kom tilbage, og boede for sig selv i en lang periode.

“Jeg var i min egen lille lomme,” siger han.

Dennis fik heller ikke fuldført den udsendelse. Operationssåret sprang op, og da ledelsen ikke ville sende ham hjem, opdagede han selvmordstanker. Derefter sluttede udsendelsen tre måneder efter, at han første gang satte foden i ørkensandet.

Tilbage i Danmark fungerede livet slet ikke for Dennis. Han sov virkelig dårligt. Ved fire-fem tiden om natten vågnede han og hørte skriget fra en britisk soldat, som han var indlagt sammen med i Basra.

“Det døjede jeg med i lang tid. Jeg kunne ikke forstå, om det var i mit hoved eller udenfor.”

Isolation og kampdruk

Det gik for alvor op for Dennis, at den var helt galt, da en date spurgte ham, om han kunne huske, hvad der skete om natten. I søvne havde Dennis spurgt hende, om hun ikke kunne få skyderierne til at stoppe. Derefter opsøger han igen militærets psykologer.

Ifølge Dennis blev der skrevet en udredning om PTSD, men der skete aldrig noget videre.

I de kommende år levede Dennis i en blanding af isolation i sin lejlighed og kampdruk i det københavnske natteliv.

Han uddannede sig til radiolog og fik arbejde på Rigshospitalets Traumecenter.

I 2015 blev han far til Nora, og med hende tog livet endnu en drejning.

Danske leopardkampvogne på patrulje i det nordlige Doboj i Bosnien.

Arkivfoto: Jørgen Krølle/For-svargalleriet

Dennis Gøtterup Larsen

47 år
IT-assistent ved Cyberdivisionen i
Høvelte
Gift og far til to døtre
Tidligere udsendt i Jugoslavien og
Irak

“Inden var jeg opmærksom på alt. Hørte jeg en dør smække, skulle jeg tjekke det. Jeg vågnede ved lyde 20 gange om natten, men da Nora kom, var det hende, jeg skulle beskytte.”

Når han gik ture med sin datter, kontrollerede han alle på deres vej.

“Jeg vidste præcis, hvor mange der kom ind i parken, hvor mange der var derinde, og hvor mange der gik ud. Jeg trusselvurderede alle.”

“Når Nora hoppede i sofaen, ville jeg beskytte hende. Hun kunne jo komme til skade. Hun trigger mig stadig i dag, fordi hun har en uforudsigelig adfærd,” siger Dennis.

Fuldstændigt rivende galt

Da Nora var tre år, tog Dennis med en kammerat på skydebanen. Det kan lyde en smule bizart, men Dennis opsøgte den ro, som skydning kan give.

Han blev kørt hjem af en anden veteran. Undervejs i bilen, sagde Dennis: ‘Det er mærkeligt, når jeg kigger på min datter, kan jeg ikke føle noget.’

Dennis fortalte videre, at han ikke følte kærlighed og glæde.

Veteranen svarede: “Der er noget fuldstændigt rivende galt. Det skal du have styr på.”

Samtidig pressede Dennis’ hustru på for at få ham i behandling.

Gennem Forsvaret kom han i kontakt med en psykolog, der satte skub i anmeldelsen af Dennis’ skader til Arbejdsskadestyrelsen. Kort efter begyndte han i gruppeterapi, men det var ikke den rigtige behandlingsform for ham.

“Jeg havde været sindssygt dårlig og havde passive dødsønsker. Altså, det kørte bare rundt i mig.”

Dennis forsøgte uden held andre behandlingsformer. Han fik det værre.

Går direkte i vrede

PTSD’en har ødelagt det emotionelle hos Dennis.

Han skubber følelserne væk og går direkte over i vrede for at kunne handle. Han bliver ikke ked af det, hvis han ser nogen, der er blevet kørt ned. Han begynder ikke at græde, men går direkte i handling. Det er derfor, at han passede godt ind i arbejdet på Rigshospitalets Traumecenter, hvor han virkelig har reddet liv.

“Specielt den episode med ham danskeren, jeg var ved at skyde. Der tvivlede jeg. Og det har jeg punktet mig selv for. Indirekte lavede jeg jo endnu mere vrede for at handle næste gang.

For det måtte bare ikke ske, at jeg skulle tvivle. Den tvivl kom i vejen for noget, som jeg kunne handle på. Det resulterede så også i, at der var andre episoder, hvor jeg gjorde ting, som jeg ikke kunne finde på at gøre hjemme. Modbydelige ting. Det var for at overleve.”

Højt til loftet og flad ledelse

I 2023 sagde Dennis sit job som radiograf op, efter at hans arbejdstider blev ændret. Han stod uden arbejde og fandt et job i et tøjfirma, men det fungerede ikke for Dennis, og Københavns Kommunes veterankoordinator bad ham stoppe.

Dennis havde på ingen måde lyst til at gå hjemme. Flere andre veteraner havde fået flexjob i Forsvaret, og han kontaktede veterancenteret ved Høvelte Kaserne for at få en lignende ordning.

Tre måneder senere dukkede der et job som civil IT-assistent op.

Han blev indkaldt til samtale med chefsergent Gerth Sloth Berthelsen fra Cyberdivisionen i Høvelte, og de blev enige om en prøveperiode.

“Gerth var interesseret i at høre, hvem jeg var, og hvor mit PTSD-niveau lå. Han spurgte til mig. Hvad der triggede mig. Han fortalte ikke meget om, hvad arbejdet bestod i. Til sidst sagde han, at det ikke var for mine blå øjnes skyld, hvis jeg blev ansat. Jeg skulle også lave noget,” siger Dennis.

“Jeg fandt en tryghed i, at han sagde, at der var højt til loftet, og at der var en flad ledelse. Vi skulle være ærlige over for hinanden, og det har jeg været,” siger Dennis.

Ni timer om ugen, fordelt over to dage, arbejder Dennis på Høvelte Kaserne. Han har taget et SAP-kursus og står for mønstringen af computere på 14 lokationer.

“Jeg befinder mig rigtig godt i jobbet. Det er ikke et job, der får pulsen op. Det tilgodeser min PTSD. Der er ingen udfordringer som sådan. Jeg er i et vedvarende lavt niveau. Jeg skal ikke have noget, hvor jeg sætter pulsen op. Overhovedet.

At have et job inden for hegnet betyder, at jeg ikke er den eneste med PTSD. Folk her er vant til at have med veteraner at gøre. Det giver mig også tryghed, at der er et hegn. Jeg behøver ikke forholde mig til fremmede mennesker. Og så har jeg været heldig at få en uniform på. Det giver mig tryghed om morgenen, at jeg ikke skal bruge energi på at vælge tøj.”

En flig af følelser

Det er halvandet år siden, at Dennis blev far til Iben. Hun søger meget sin far, og det har åbnet den følelsesmæssige dør en smule på klem.

“Det kan jeg godt lide. Men der skal ikke meget til, så lukker den igen,” siger Dennis.

“Det der med, at jeg lige får et kig ind ad brevsprækken, og så smækker den igen.”

Han afbryder sig selv og siger:

“Jeg sidder her og sveder helt indeni.”

Undervejs i interviewet har Dennis siddet og fortalt sin historie helt nøgternt. Øjnene har været en smule blanke undervejs, men aldrig våde. Det eneste fysiske tegn, Dennis ellers viser, er tiltagende render under øjnene.

“De kommer, når jeg bliver trignet, og når jeg begynder at blive træt,” siger han.

Elsker du din hustru?

“Ja.”

Hvordan ved du det, når du ikke har følelser?

“Jeg elsker hende på min egen måde. Jeg ser hende som en rummelig person, der har nogle gode værdier. Det omsætter jeg til kærlighed.”

Sådan var Kongressen for 20 år siden

HKKF's 6. kongres i 2004 markerede et skelsættende øjeblik for forbundet.

Af Anders Stoffer

Det var den sidste kongres med Svend Erik Larsen som formand. Han havde stået i spidsen for HKKF i 32 år i alt. Han blev første gang valgt i 1972 og trådte midlertidigt tilbage i 1978, men vendte tilbage som formand i 1979. I 2004 blev Flemming Vinther valgt som ny formand, mens Klaus Drechsler blev valgt som ny forbundssekretær. Lederskiftet var et af de store punkter på dagsordenen.

Kongressen i 2004 traf også væsentlige beslutninger, der har haft indflydelse på forbundets udvikling frem til i dag. Den lokale struktur blev omlagt fra afdelinger til klubber.

Flemming Vinther blev valgt som ny formand for HKKF på kongressen for 20 år siden.

Foto: HKKF

Denne omstrukturering var resultatet af et langvarigt arbejde, som blev præsenteret på kongressen.

Åbningstalen

Svend Erik Larsens åbningstale fokuserede på de globale sikkerhedspolitiske udfordringer, især i kølvandet på Irak-krigen og det internationale samarbejde, som blev påvirket af FN's svækkede rolle. Han lagde vægt på nødvendigheden af politisk enighed for de udsendte soldater – også selvom der ikke var enighed om at bidrage til den pågældende operation. Og det var i høj grad et aktuelt emne, fordi det var VKO-flertallet, som førte Danmark ind i Irak-krigen. HKKF frygtede, at den politiske uenighed ville få en negativ virkning på de udsendte soldater.

Talen berørte også omstruktureringer i forsvaret, med særlig omtale af STRUK 04-initiativet. Larsen anerkendte initiativet som en nødvendig reform, men kritiserede tidligere politisk indblanding for at udvande de oprindelige forslag. Han roste dog forsvarsminister Søren Gade (V) for at styrke forsvarsforliget og pegede på behovet for yderligere reformer i forsvarets organisation og uddannelsesstrategi.

HKKF's grundlægger Svend Erik Larsen står her på billedet med fanen, der blev overrakt på Valdemarsdag 15. juni 1981 på Viborg Kaserne.

Foto: HKKF

STRUK 04 handlede om omsider at indkasere fredsdividenden og omstille dansk forsvar fra kold krig og mobiliseringsforsvar til et moderne forsvar, som kunne bidrage til internationale operationer.

Berlinmuren var faldet allerede i 1989, men dansk forsvar havde forhalet og udskudt nødvendige reformer i 15 år. HKKF mente, at reformerne var alt for spage og kom alt for sent. Der var brug for opbygning af et mindre, men effektivt og professionelt forsvar.

Derfor skulle forsvaret vænne sig til at se væk fra værnepligten og i stedet blive en attraktiv arbejdsplads, som kunne tiltrække og fastholde konstablerne i konkurrence med det civile erhvervsliv.

Har vi hørt det siden? Ja – det er en fortsat udfordring her 20 år efter.

Et andet centralt tema i talen var forsvarets støtte til soldater og deres familier, særligt under internationale missioner. På kongressen blev 'Stop-over'-forslaget introduceret. Det gik ud på at give soldater en pause i et tredjeland, før de vendte hjem efter udsendelse, for at lette overgangen til det civile liv.

HKKF vidste ikke bedre på det tidspunkt, og forslaget blev heller ikke gennemført i 2004 eller i de følgende år.

Til gengæld introducerede HKKF et endnu mere vidtgående tiltag for at sikre hjemkomst og 'akklimatisering' efter udsendelse, som faktisk blev gennemført i løbet af 2007.

Det skete i samarbejde med nogle af de berørte enheder, som havde været udsendt i Helmand-provinsen og kom hjem med voldsomme belastningsreaktioner. Forslaget om 'Stop-over' var et første skridt i retning af akklimatiseringsprogrammet, som så dagens lys i 2007.

Afslutningsvis blev udfordringer omkring rekruttering og fastholdelse af personel diskuteret, samt bekymringer om en mulig lovændring, der kunne begrænse soldaters politiske rettigheder.

I 2004 blev der afgivet en betænkning om reform af den militære straffelov. Reformen blev vedtaget i Folketinget i 2005. Reformen, som HKKF endte med at bakke op om som et fornuftigt kompromis, har virket ganske glimrende lige siden. Men der var et problematisk punkt i forslaget til den militære straffelov, nemlig at forsvarsministeren skulle have mulighed for at forbyde militært personels deltagelse i politiske foreninger og offentlige forsamlinger under ekstraordinære forhold.

HKKF benyttede kongressen til at skabe blæst omkring denne bestemmelse. Og det lykkedes. Da Søren Gade fremsatte lovforslaget som forsvarsminister i 2005, var bestemmelsen udeladt. Tillykke til HKKF.

Talen sluttede med en kritik af pressens misforståelser omkring en potentiel fusion med CS, hvor Svend Erik Larsen understregede HKKF's uafhængighed.

Den politiske beretning

Den politiske beretning fra 2004 reflekterede over de store ændringer i verdens sikkerhedssituation, især efter terrorangrebet på World Trade Center og Pentagon 11. september 2001. Det blev fremhævet, hvordan terrorisme havde ændret den globale dagsorden og skabt udfordringer for internationale organisationer som FN og NATO.

Forsvarets skiftende prioriteringer, især vægten på internationale operationer i stedet for de klassiske forsvarsopgaver, var også et centralt emne. Fleksible og mobile hærstyrker, der kunne indsættes i NATO-missioner, blev betragtet som nødvendige for at imødekomme de nye udfordringer.

Den organisatoriske beretning

Den organisatoriske beretning fra 2004 var præget af strukturarbejdet og de interne justeringer, der havde fundet sted i de foregående fire år. Forbundet havde fokus på at forbedre rammerne for medlemmernes arbejdsmiljø og tilpasse organisationen, så den kunne imødekomme medlemmernes stadig mere varierede og komplekse krav.

Strukturudvalgets arbejde blev præsenteret på kongressen og indeholdt forslag til justeringer af organisationens struktur, vedtægtsændringer og prioritering af opgaver. Processen blev gennemført i tæt dialog med medlemmer og tillidsrepræsentanter gennem høringer og undersøgelser.

Faglært basisløn

Fra 1. april 2025 bliver reglerne om faglært basisløn forenklet. Hvad betyder det for medlemmer, der overvejer eller har en faglært relevant uddannelse?

Af Anders Stoffer

Illustration: Shutterstock

Hvad blev aftalt omkring faglært basisløn ved overenskomstforhandlingerne i 2024?

Forsvarsministeriets Personalestyrelse og Hærens Konstabel- og Korporalforening blev ved overenskomstforhandlingerne i 2024 enige om at forenkle kriterierne for at yde faglært basisløn, så denne ordlyd gælder fra 1. april 2025:

”Der ydes faglært basisløn til ansatte i basisløngruppe 2 og 4 med en af Undervisningsministeriet godkendt erhvervsuddannelse på kvalifikationsniveau 4 eller 5, jf. den til enhver tid gældende erhvervsuddannelseslov, der bestrider en faglært stilling.”

Hvad betyder det?

Hvis funktionsbeskrivelsen specifikt kræver en erhvervsuddannelse, og medarbejderen har den påkrævede erhvervsuddannelse, kan man få faglært basisløn.

Hvad gør man, hvis man mener, at man opfylder de betingelser?

Man går til sin chef eller tillidsrepræsentant og argumenterer for, at man bruger sine kvalifikationer i stillingen og dermed opfylder kravene for at kunne få faglært aflønning.

Hvilke argumenter er gode at bruge?

Hvis ikke medarbejderen, og dermed de faglige kompetencer, var i den pågældende stilling, ville kvaliteten af arbejdet ikke være så høj. Måske ville der endda være opgaver, som slet ikke kunne løses til gavn for enheden og forsvaret generelt.

Hvad gør man, hvis ikke man kan blive enig med sin chef?

Kontakt den lokale forhandlingsberettigede HKKF-tillidsrepræsentant, som kan gå i dialog med ledelsen. Hvis ikke der kan opnås enighed lokalt, kan spørgsmålet tages op af HKKF.

Er der andre muligheder for at kunne forhandle mere i løn?

Ja, medlemmer af HKKF kan, jævnfør cirkulære om rammeaftale om nye lønsystemer, altid gå til deres forhandlingsberettigede tillidsrepræsentant. Denne kan på dine vegne begære en forhandling og drøfte/forhandle dine lønvilkår sammen med chefen/ledelsen.

Soldater udsat for asbest under øvelser i Letland

I maj og september 2023 deltog danske soldater, herunder medlemmer af Hærens Konstabel- og Korporalforening, i øvelser på en tidligere sovjetisk radarstation i Skrunda-1 i Letland.

Efterfølgende kom det frem, at flere af øvelsesområderne var forurenet med asbest, hvilket har udsat soldaterne for potentielt farlige asbestfibre i luften.

HKKF har udtrykt stor bekymring over situationen og udarbejdet et arbejdsmiljønotat baseret på informationer om de konkrete øvelser og en canadisk rapport fra 2022, som dokumenterede lignende forhold. Foreningen har rejst sagen over for Forsvarskommandoen (FKO) for at sikre, at soldaternes sundhed bliver beskyttet, og at lignende situationer undgås i fremtiden.

Alvorlige sundhedsrisici

Asbest er et kræftfremkaldende stof, der ved indånding af fibre kan medføre alvorlige lungesygdomme som lungekræft og asbestose. Da helbredsproblemer ofte først viser sig mange år efter eksponeringen, har HKKF opfordret FKO til at sikre, at alle soldater, der deltog i øvelserne, får registreret deres asbesteksponering i deres stamdata.

”Det er vigtigt, at sådanne hændelser tages alvorligt, og at både kort- og langsigtede foranstaltninger bliver sat i værk for at beskytte vores medlemmer.

Vi skal som fagforening sørge for, at vores medlemmer ikke står alene med potentielle sundhedsmæssige konsekvenser. Forsvaret har et ansvar for at sikre både deres sikkerhed i felten og deres sundhed på lang sigt,” siger HKKF’s næstformand Kurt Tolstrup Brantner.

FKO's svar og tiltag

Forsvarskommandoen har reageret hurtigt på HKKF’s bekymringer. De oplyser, at 18 soldater deltog i øvelserne, og alle vil nu blive opfordret til at søge sundhedsfaglig rådgivning og blive undersøgt og registreret af Forsvarets infirmerier.

Derfor vil soldaternes eksponering for asbest blive registreret i en særlig protokol, som vil blive opbevaret i mindst 40 år. Dette sikrer mulighed for fremtidig opfølgning, hvis der skulle opstå sundhedsproblemer.

Forsvarskommandoen har desuden indstillet al øvelsesaktivitet i Skrunda-området, indtil nye

”Det er vigtigt, så der kan følges op på det, hvis symptomer skulle opstå senere i livet. Det er en sikkerhedsforanstaltning, der kan være afgørende for de enkelte medlemmers fremtidige sundhed.”

KIM LARSEN, ARBEJDSMILJØKONSULENT HOS HKKF

målinger kan bekræfte, at asbestniveauerne ligger under Arbejdstilsynets grænseværdier. FKO har også indledt dialog med de lettiske myndigheder for at sikre, at fremtidige øvelsesområder er sikre og fri for asbest.

Lægefaglig opfølgning anbefales

Kim Larsen, arbejdsmiljøkonsulent hos HKKF, understreger vigtigheden af, at de berørte soldater både kontakter Forsvarets infirmerier og deres egen læge for at få registreret asbesteksponeringen i deres personlige lægejournaler.

”Det er vigtigt, så der kan følges op på det, hvis symptomer skulle opstå senere i livet. Det er en sikkerhedsforanstaltning, der kan være afgørende for de enkelte medlemmers fremtidige sundhed,” siger Kim Larsen.

HKKF har rejst sagen over for Forsvarskommandoen.

Arkivfoto: Andreas Canvin/Forsvarsgalleriet

Slagmarken

af Niels Thomsen

I en fjendtlig verden, der opruster hurtigt, kan det kun gå for langsomt med at udruste det danske forsvar ordentligt.